

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТРУДОВЕ ПРАВО

Спеціальність: 081 Право

Галузь знань: 08 Право

ОПП «Право»

Освітньо-професійний ступінь:	Фаховий молодший бакалавр		
Статус дисципліни відповідно до навчального плану:	Обов'язкова освітня компонента освітньо-професійної програми «Право» (освітня компонента, що формує спеціальні компетентності)		
Мова викладання:	українська		
Курс, семестр:	4 курс, 7 семестр		
Семестровий контроль:	екзамен		
Обсяг дисципліни (кредити ЄКТС/кількість годин):	6 кредитів/180 годин		
Аудиторні заняття, годин:	Всього	Лекції	Практичні
денна форма:	64	36	28
заочна форма:	—	—	—
Самостійна робота, годин:	Денна форма – 116		Заочна форма – відсутня
Мета навчальної дисципліни:	формування у здобувачів освіти системи знань про правове регулювання трудових відносин та відносин, тісно пов'язаних із ними, засвоєння основних положень трудового законодавства України, набуття знань щодо укладення, зміни та припинення трудового договору, регулювання робочого часу і часу відпочинку, оплати праці, трудової дисципліни, матеріальної відповідальності, охорони праці, вирішення трудових спорів, а також нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю.		
Завдання навчальної дисципліни:	– засвоєння здобувачами освіти основних положень трудового права та трудового законодавства; – формування знань про принципи, джерела, суб'єктів і правовідносини у сфері трудового права; – вивчення правового регулювання працевлаштування, колективних договорів та угод; – набуття знань щодо порядку укладення, зміни та припинення трудового договору; – засвоєння положень щодо робочого часу і часу відпочинку, оплати праці, трудової дисципліни, дисциплінарної та матеріальної відповідальності; – вивчення правового забезпечення охорони праці, порядку вирішення індивідуальних і колективних трудових спорів; – здійснення нагляду і контролю за додержанням законодавства про працю. У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач фахової передвищої освіти повинен: ЗНАТИ: – основні поняття, принципи та джерела трудового права; – правовий статус суб'єктів трудових правовідносин; – порядок укладення, зміни та припинення трудового договору; – правове регулювання робочого часу, часу відпочинку та оплати праці;		

	– засади трудової дисципліни, матеріальної відповідальності та охорони праці; – порядок вирішення трудових спорів та здійснення контролю за додержанням законодавства про працю. УМІТИ: – застосовувати норми трудового законодавства у практичних ситуаціях; – визначати права та обов'язки працівника і роботодавця; – аналізувати умови укладення, зміни та припинення трудового договору; – визначати підстави дисциплінарної та матеріальної відповідальності; – визначати вид трудового спору та порядок його вирішення; – захищати трудові права відповідно до законодавства.
Компетентності:	ІК. Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі у сфері правничої діяльності або у процесі навчання, застосовуючи норми права, юридичні механізми та практичні навички професійної діяльності в умовах певної невизначеності. СК3. Здатність застосовувати знання основних засад та інститутів національного права. СК5. Здатність надавати консультації з типових правових питань. СК6. Здатність аналізувати правові проблеми та приймати обґрунтовані рішення
Результати навчання:	РН9. Використовувати у професійній діяльності знання засад та інститутів галузей права національної правової системи. РН11. Аналізувати явища та процеси у правничій сфері на основі застосування теоретичних знань і прикладних навичок у професійній діяльності.
Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти:	Оцінювання знань здобувачів здійснюється за 100-бальною шкалою відповідно до встановлених критеріїв за кожним видом навчальної діяльності: 1. Оцінювання роботи на семінарських (практичних) заняттях (максимум 26 балів (13 практичних по 2 бали за кожне)) 2 бали – здобувач володіє навчальним матеріалом, правильно розкриває основні питання теми, використовує трудово-правову термінологію, правильно застосовує норми трудового законодавства та виконує запропоновані завдання; 1 бал – здобувач володіє навчальним матеріалом частково, дає неповні відповіді, допускає неточності у визначенні понять та застосуванні норм трудового законодавства, допускає помилки під час виконання запропонованих завдань; 0 балів – здобувач не володіє основним навчальним матеріалом теми та не виконує запропоновані завдання. 2. Оцінювання самостійної роботи (максимум 12 балів): 1 бал – завдання для самостійної роботи виконано у повному обсязі та відповідно до поставлених вимог; опрацьовано рекомендовані джерела та навчальну літературу; матеріал викладено правильно, логічно й послідовно; здобувач демонструє розуміння основних понять, принципів, норм та інститутів трудового права за відповідною темою; 0 балів – завдання не виконано, виконано не в повному обсязі або не відповідно до поставлених вимог; здобувач не демонструє розуміння основних положень теми або виявлено порушення академічної доброчесності. 3. Оцінювання індивідуального завдання (ІНДЗ) (максимум 12 балів): 11–12 балів – тема повністю розкрита, матеріал викладено логічно й обґрунтовано; правильно використано основні поняття та положення

трудового права, норми трудового законодавства; здобувач вільно орієнтується в темі та впевнено захищає роботу;

9–10 балів – тема розкрита достатньо повно, але наявні окремі неточності; під час захисту здобувач загалом добре орієнтується в матеріалі;

6–8 балів – тема розкрита частково, наявні змістові неточності; здобувач має труднощі під час захисту роботи;

0–5 балів – тема розкрита недостатньо або робота не відповідає встановленим вимогам; здобувач не орієнтується в її змісті; робота не виконана або виявлено порушення академічної доброчесності.

4. Оцінювання модульного контролю (МКР) (максимум 10 балів):

9–10 балів – завдання виконано повно і правильно, здобувач демонструє ґрунтовне знання та розуміння основних понять, принципів, норм та інститутів трудового права, правильно застосовує норми трудового законодавства, надає логічні й обґрунтовані відповіді;

7–8 балів – завдання виконано в цілому правильно, основний навчальний матеріал засвоєно, але допущено окремі неточності або надано неповні відповіді;

4–6 балів – завдання виконано частково, здобувач знає основні положення трудового права, але допускає суттєві помилки та має труднощі під час виконання окремих завдань;

0–3 бали – виконано лише окремі завдання, допущено значні змістові помилки або модульну контрольну роботу не виконано.

5. Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю – екзамену (максимум 40 балів)

Семестровий екзамен (максимум 40 балів) проводиться у письмовій або комбінованій формі. Відповідно до п. 2.9.10.1 Положення про систему оцінювання результатів здобувачів вищої освіти у ПрАТ «ВНЗ «МАУП», мінімальний пороговий бал за екзаменаційну складову, за якої екзамен вважається складеним, дорівнює 25 балам.

35–40 балів – здобувач демонструє повне і правильне знання навчального матеріалу, володіє основними поняттями, принципами, нормами та інститутами трудового права, правильно застосовує норми трудового законодавства та виконує екзаменаційні завдання;

25–34 бали – здобувач загалом правильно відповідає на питання, демонструє достатнє знання основного матеріалу, але допускає окремі неточності у трудово-правовій термінології, характеристиці та застосуванні норм та інститутів трудового права або виконанні завдань;

0–24 бали – знання навчального матеріалу фрагментарні, допущено суттєві змістові помилки; здобувач не демонструє достатнього рівня знань та вмінь для застосування норм трудового законодавства.

6. Оцінювання додаткових (індивідуальних) видів навчальної діяльності (заохочувальні бали):

Відповідно до Положення про систему оцінювання результатів навчання, за рішенням викладача здобувачам можуть нараховуватися додаткові заохочувальні бали (за участь у науково-дослідній роботі, студентських конференціях, круглих столах, написання тез доповідей, наявність власного якісного рукописного конспекту всіх лекцій, а також за ідеальне відвідування всіх аудиторних занять). Сума заохочувальних балів додається до загального рейтингу здобувача в семестрі, проте загальна сума балів за стартовою складовою не може перевищувати 60 балів, а підсумкова оцінка за дисципліну не може перевищувати 100 балів.

Зміст навчальної дисципліни:	ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ЗАСАДИ ТРУДОВОГО ПРАВА ТА ТРУДОВІ ПРАВОВІДНОСИНИ Тема 1. Трудове право як галузь права. Принципи та джерела трудового права Історія виникнення трудового права. Поняття трудового права. Предмет трудового права. Метод трудового права. Функції трудового права. Поняття та значення принципів трудового права. Основні принципи трудового права. Зміст основних принципів трудового права. Поняття джерел трудового права та їх особливості. Класифікація джерел трудового права. Загальна характеристика джерел трудового права. Єдність та диференціація у правовому регулюванні праці. Тема 2. Суб'єкти та правовідносини у сфері трудового права Поняття та види суб'єктів трудового права, їх правовий статус. Працівник як суб'єкт трудового права. Роботодавець як суб'єкт трудового права. Трудові колективи. Профспілки як суб'єкт трудового права. Поняття і види правовідносин у трудовому праві. Трудові відносини. Зміст трудових правовідносин. Тема 3. Зайнятість населення та працевлаштування Поняття працевлаштування та його правові форми. Правові відносини органів державної служби зайнятості з підприємствами. Міжнародні правові акти про зайнятість. Тема 4. Колективні договори та угоди Поняття та сторони колективного договору. Сфера укладення колективного договору. Зміст та структура колективного договору. Порядок укладення колективного договору. Строк чинності колективного договору. Контроль за виконанням умов колективного договору. Тема 5. Трудовий договір Поняття та значення трудового договору. Сторони трудового договору. Необґрунтована відмова у прийнятті на роботу. Зміст трудового договору. Порядок укладення трудового договору. Випробування при прийнятті на роботу. Види трудового договору. Переведення на іншу роботу. Переміщення на інше робоче місце. Зміна істотних умов праці. Класифікація підстав припинення трудового договору. Розірвання трудового договору з ініціативи працівника. Розірвання трудового договору з ініціативи власника або уповноваженого ним органу. Розірвання трудового договору з ініціативи третіх осіб, які не є сторонами трудового договору. Порядок оформлення звільнення з роботи і здійснення розрахунку. Тема 6. Робочий час і час відпочинку Поняття та види робочого часу. Режим робочого часу. Облік робочого часу. Поняття часу відпочинку. ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. УМОВИ ПРАЦІ, ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА ЗАХИСТ ТРУДОВИХ ПРАВ Тема 7. Правове регулювання оплати праці. Гарантійні та компенсаційні виплати
--	---

	Правове визначення поняття оплати праці. Структура і функції заробітної плати. Сфери регулювання оплати праці. Тарифна система. Преміювання працівників. Права працівників на оплату праці та їх захист. Гарантійні й компенсаційні виплати. Тема 8. Трудова дисципліна. Дисциплінарна відповідальність Правове регулювання внутрішнього трудового розпорядку. Поняття, зміст та методи забезпечення трудової дисципліни. Заохочення в трудовому праві. Дисциплінарна відповідальність та її види. Тема 9. Матеріальна відповідальність сторін трудового договору Поняття матеріальної відповідальності. Підстави та умови матеріальної відповідальності працівників. Види матеріальної відповідальності працівників. Колективна (бригадна) матеріальна відповідальність. Визначення розміру шкоди та порядок її відшкодування. Матеріальна відповідальність роботодавця за шкоду, заподіяну працівникові. Тема 10. Охорона праці Поняття охорони праці. Нормативно-правові акти з охорони праці. Організація роботи з питань охорони праці. Розслідування та облік нещасних випадків, професійних захворювань і аварій. Порядок відшкодування шкоди, заподіяної працівнику ушкодженням його здоров'я при виконанні ним трудових обов'язків. Умови і додаткові гарантії для жінок, неповнолітніх, інвалідів. Тема 11. Трудові спори Поняття, причини та види трудових спорів. Індивідуальні трудові спори. Колективні трудові спори. Страйк як засіб вирішення колективного трудового спору. Тема 12. Нагляд і контроль за додержанням законодавства про працю Поняття державного контролю та нагляду. Заходи державного контролю. Права роботодавця під час проведення інспекційного відвідування. Права та обов'язки посадової особи.
Пререквізити:	вивчення обов'язкової компоненти «Трудове право» відбувається у 7-му семестрі. Воно базується на знаннях, отриманих здобувачами під час попереднього вивчення дисциплін «Теорія держави і права», «Конституційне право України», «Цивільне та сімейне право» та «Адміністративне право та процес», що формують базові уявлення про правові норми та правовідносини, правовий статус їх учасників, права і свободи людини, юридичну відповідальність та механізми правового регулювання суспільних відносин.
Постреквізити:	знання та навички, набуті під час вивчення обов'язкового компонента «Трудове право», використовуються у подальшій професійній підготовці здобувачів освіти, під час проходження виробничої практики, аналізу та вирішення практичних правових ситуацій, пов'язаних із виникненням, зміною і припиненням трудових відносин, захистом трудових прав працівників та застосуванням трудового законодавства у правничій діяльності.
Інформаційне забезпечення:	Нормативно-правові акти: 1. Конституція України : Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/254k/96-vp 2. Кодекс законів про працю України : Кодекс України від 10.12.1971 № 322-VIII URL: https://zakon.rada.gov.ua/go/322-08

3. Про зайнятість населення : Закон України від 05.07.2012 № 5067-VI URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/5067-17>
4. Про колективні договори і угоди : Закон України від 01.07.1993 № 3356-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/3356-12>
5. Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності : Закон України від 15.09.1999 № 1045-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/1045-14>
6. Про оплату праці : Закон України від 24.03.1995 № 108/95-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/108/95-вр>
7. Про відпустки : Закон України від 15.11.1996 № 504/96-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/504/96-вр>
8. Про охорону праці : Закон України від 14.10.1992 № 2694-XII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2694-12>
9. Про порядок вирішення колективних трудових спорів (конфліктів) : Закон України від 03.03.1998 № 137/98-ВР URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/137/98-вр>
10. Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану : Закон України від 15.03.2022 № 2136-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go/2136-20>

Основна література:

1. Правове регулювання трудових правовідносин : навч. посіб. / авт. кол. : О.В.Веренкіотова, А.Л.Калінюк, Б.В.Кирдан та ін.; за заг. ред. Б.В.Кирдана. Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2024. 431 с.
2. Термінологічний словник з трудового права та права соціального забезпечення України / Уклад. Л.В.Можечук. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ. 2023. 152 с.
3. Трудове право: підготовка до іспиту : навч. посіб. / кол. авт. : О.С.Юнін, К.Р.Резворович, Н.В.Уварова та ін. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 100 с.
4. Трудове право України : навч. посіб. / Р.Я.Бутинська, Н.П.Мокрицька. Львів : «Галицька видавнича спілка», 2022. 312 с.
5. Трудове право України : підручник / С.В.Венедіктов. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ: ДІА, 2024. 228 с.

Додаткова література:

1. Актуальні проблеми теорії трудового права та права соціального забезпечення : монографія / за заг. ред. Г.І.Чанишевої ; НУ «Одеська юридична академія». Одеса : Фенікс, 2022. 312 с.
2. Міжнародне та порівняльне трудове право : підручник / С.В.Венедіктов. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : ДІА, 2025. 316 с.
3. Підстави припинення трудового контракту: теоретико-прикладний дискурс : монографія / О.М.Ярошенко, Н.О.Мельничук, О.Г.Середа, О.Є.Луценко, В.В.Гребенюк, О. О. Конопельцева ; за заг. ред. проф. О.М.Ярошенка. Харків : Юрайт, 2024. 280 с.
4. Теоретичні та практичні проблеми врегулювання індивідуальних та колективних трудових спорів : монографія / В.М.Павліченко, О.В.Павліченко. Харків : Факт, 2024. 172 с.
5. Трудове право України : підручник / за ред. проф. О.М.Ярошенко. Харків : НІОУ ім. Я.Мудрого 2022. 376 с.

Інформаційні ресурси:

1. Законодавство України – офіційний вебпортал Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/>
2. Державна служба України з питань праці (Держпраці). URL: <https://dsp.gov.ua/>

	3. Державна служба зайнятості. URL: https://dcz.gov.ua/ 4. Міністерство економіки, довкілля та сільського господарства України – офіційна інформація з питань праці, зайнятості та соціального діалогу. URL: https://me.gov.ua/ 5. Національна служба посередництва і примирення – інформаційні та нормативні матеріали з питань колективних трудових спорів (конфліктів) і соціально-трудова відносин. URL: https://www.nspp.gov.ua/ 6. Судова влада України – інформація щодо судової практики. URL: https://court.gov.ua/ 7. Єдиний державний реєстр судових рішень. URL: https://reyestr.court.gov.ua/ 8. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL: https://www.nbuv.gov.ua/
Матеріально-технічне забезпечення:	Технічне та програмне забезпечення: сучасні навчальні аудиторії з комп'ютерною та презентаційною технікою, доступом до мережі Інтернет; ліцензійний пакет MS Office (Word, PowerPoint) та сучасні інформаційні технології. Інформаційно-методичне забезпечення: доступ до офіційних інформаційно-правових ресурсів, електронних бібліотек, репозитаріїв закладів освіти та наукових установ, електронних навчальних і наукових видань з трудового права та законодавства про працю; навчально-методичні матеріали з дисципліни. Системи дистанційного навчання: наявність електронного навчального курсу на платформі Google Classroom ПрАТ «ВНЗ «МАУП», електронного силабусу, матеріалів лекцій, презентацій, завдань для семінарських (практичних) занять, самостійної роботи та виконання індивідуального навчального завдання.
Інформація про науково-педагогічного працівника (з фото)	 Ніколенко Лілія Іванівна Викладач циклової комісії з права та правоохоронної діяльності Придніпровського фахового коледжу ПрАТ «ВНЗ «МАУП», спеціаліст першої категорії Контакти викладача: E-mail: nl198137@gmail.com Моб. телефон (Viber/Telegram): (067)-108-96-50